

Ah, saj nikjer nikdar se naših straž
ni dvignil meč in valptu in biriču
smo bili le zaplašena zverjad.

Ko se šopiril je pred nami grad,
tolažba bila cerkev je na griču
in poleg cvička — tujec kralj Matjaž.

BOHEMI

B O R I S R I H T E R Š I Č

Ali nas poznate? Raztrgane umetniške kravate nosimo in nageljne v gumbnicah. Dekleta ljubimo in vino. Pesmi in kvante. Ali nas poznate? Zjutraj, ko hitite v urade, nas srečujete sredi cest, pobešenih glav, trezne, pretrezne. In za nami gredo pogledi spodobnih ljudi kakor za pocestnicami. Ali nas poznate?

Ampak naših src ne poznate, naših bolnih src. Zmeraj bolnih. Naših neutešnih hrepenenj, sanj, ki ne postanejo nikdar resnica.

Raztrgane kravate nosimo. Raztrgane, kakor so naše duše. A mi jih ne damo, svojih duš, za kupe zlata. Kaj bi brez njih, bohemi? Saj so nam vse, kar imamo. Saj najdemo v njih vse, kar iščete vi drugje. Vse najdemo. Si me videl včeraj? Sedel sem v kotu in se grabil za to dušo, za to raztrgano dušo. In prijel sem jo in stisnil, da je zavriskala, kakor zavriska umirajoči. Nisi čul tega vriska, čeprav je bil krik obupa in glasen, da je odmeval v dušo vseh, ki jim pravite bohemi, postopači. Nisi bohem, prijatelj. Dušo so ti vkovali v zlato, v lepo zlato skrinjico so ti jo zaprli. Tudi nam so jo nekoč. Pa smo razbili okove, čeprav so bili zlati in blesteči.

Se smeješ? Nisi bohem. Če bi bil kakor nisi, bi se zagrizel v samega sebe in napravil prav tako. Nisi bohem.

Nageljni so v naših gumbnicah. Oj, nageljni, rdeči kakor kri, naša srčna kri. Nad srcem jih nosimo in čutimo, kako se razpredajo tajne koreninice skozi prsi, da nas boli, da bi vpili. Toda ne vpijemo. Smejemo se in čakamo, da pridejo te koreninice, male, nevidne koreninice prav do srca in začno piti našo srčno kri in jo srkati, da je cvet čedalje bolj rdeč. In ko je najbolj bohoten, takrat ga iztrgamo iz srca in vržemo proč. In v našem srcu ostane rana, velika rana, in vsako minuto, ko živimo v sebi, prisluškujemo, kako pada kaplja za kapljo v brezdanje dno, ki mu ni kraja, v brezdanjo dno naše duše. In ta duša je raztrgana. Nobena

ZEMLJI

A L O J Z G R A D N I K

Kar si, o zemlja, če si vrt v planjavi,
če ruska stepa si, opočna Brda,
zelena v Štajerski, na Krasu trda
in gola v Istri, če si prah v puščavi:

povsod in vsakomur si prst domača
in kri človeška za-te se preliva
in vsak le v svoji grudi rad počiva
in te še z zlatom nihče ne preplača.

Zdaj me še mika zid in stolp in tlak
in mesta lesk in ulic prazna slast,
a vse je bežno, vse gre mimo mene:

prijatelji, sovražniki in žene,
denar in pir in pesem, ples in čast.
Le ti ustavila boš moj korak.

NA BLATNEM JEZERU

A L O J Z G R A D N I K

Tako si se drobila kakor kruh,
slovenske zemlje rahlomehka plast!
Sejavec tudi jaz sem tvojih brazd.
Kaj sejem le za veter in za puh?

Imeli gore smo in jezer prod
in vsem jim dali smo imena prva;
zdaj nam ostala je le zemlje mrva
in smo vratarjev, slug in dekel rod.